

رشید عبدالله

رشید عبدالله (rasid.ab.dol.lah)، سمرقند ۱۹۱۰ - ۱۹۳۷م، شاعر، روزنامه نگار و مترجم تاجیکستانی. دانشهای ابتدایی را در زادگاهش آموخت. در ۱۹۳۲م آکادمی آموزگاری سمرقند را به انجام رساند و در مجله برای ادبیات سوسیالیستی و روزنامه تاجیکستان سرخ به کار پرداخت. در دبیرستانهای وادی و خش نیز تدریس می کرد. بسیاری از اشعار او در مطبوعات دهه ۱۹۳۰م منتشر می شد. در ۱۹۳۴م داستان قادر و در ۱۹۳۶م داستان و خش را نوشت. وی شماری از اشعار لرمانتوف و ناظم حکمت را به فارسی تاجیکی برگردانده است. رشید عبدالله در حکومت استالین (۱۹۲۴ - ۱۹۵۳م) دستگیر شد و در زندان جان سپرد. غنی عبدالله برادر او است.

منابع: ادبیات فارسی در تاجیکستان، ۲۳۵؛ ادیبان تاجیکستان، ۳۸ - ۳۹؛ خورشیدهای گمشده، ۱۹؛ دایرة المعارف شوروی تاجیک ۱/۱۳؛ صاحب تبروف، «تقدیر سه تن ادیب»، صدای شرقی، شماره ۸، صص ۹۵ - ۹۹؛ عطاخان سیف الله یف، «به خاطر گنهکاران بی گناه»، ادبیات و صنعت، شماره ۲۷، ص ۱۱.

قبادیانی

ادب فارسی در آسیای میانه / ۴۴۹

Рашид Абдулло

Рашид Абдулло, Самарқанд 1910-1937, шоир, рӯзноманигор ва тарҷумони тоҷикистонӣ. Донишҳои ибтидоиро дар зодгоҳаш омӯхт. Дар 1932 Академияи омӯзгории Самарқандро ба анҷом расонд ва дар маҷаллаи “Барои адабиёти сотсиалистӣ” ва рӯзномаи “Тоҷикистони сурх” ба кор пардохт. Дар дабиристонҳои водии Вахш низ тадрис мекард. Бисёре аз ашъори ӯ дар матбуоти даҳаи 1930 мунташир мешуд. Дар 1934 достони “Қодир” ва дар 1936 достони “Вахш”-ро навишт. Вай шуморе аз ашъори Лермонтов ва Нозим Ҳикматро ба форсии тоҷикӣ баргардондааст.

Рашид Абдулло дар ҳукумати Сталин (1924-1953) дастгир шуд ва дар зиндон ҷон супурд. Ғанӣ Абдулло бародари ӯ аст.

Манбаъҳо: Адабиёти форсӣ дар Тоҷикистон, 235; Адибони Тоҷикистон, 38-39; Хуршедҳои гумшуда, 19; Энциклопедияи шуравии тоҷик, 1/13; Соҳиб Табаров, Тақдири се тан адиб, Садои Шарқ, шумораи 8, сс. 95-99; Атахон Сайфуллоев, Ба хоёри гунаҳкорони бегона, Адабиёт ва санъат, шумораи 27, саҳ. 11.

Қубодиёнӣ

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Техрон: Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1, саҳ. 449.